

<https://doi.org/10.5817/RPT2020-2-7>

PŘEHLED AKTUÁLNÍ JUDIKATURY II/2020

FRANTIŠEK KASL, JAKUB KLODWIG, IVANA KUDLÁČKOVÁ, PAVEL LOUTOCKÝ, JAKUB MÍŠEK, TEREZA NOVOTNÁ, JURAJ VIVODA, JAKUB VOSTOUPAL, VERONIKA ŽOLNERČÍKOVÁ

1. PRÁVO DUŠEVNÍHO VLASTNICTVÍ

AUTORÁDIO JAKO SDĚLOVÁNÍ DÍLA VEŘEJNOSTI

Soud: Soudní dvůr Evropské unie

Věc: C-753/18 (Stim a SAMI)

Datum: 2. 4. 2020

Dostupnost: curia.europa.eu

V původním sporu rozhodovaly švédské soudy ve dvou případech, které byly poté před Soudním dvorem spojeny v jeden. V prvním případě se organizace Stim (švédská organizace pro správu autorských práv hudebních skladatelů a jejich vydavatelů) domáhala u soudu zaplacení náhrady škody za porušení autorských práv od společnosti Fleetmanager, která zprostředkovává krátkodobý pronájem vozidel vybavených radiopřijímačem. V druhém případě se společnost NB domáhala u soudu navrácení poplatků za užívání zvukových záznamů, které platila organizaci SAMI (švédská organizace pro správu práv souvisejících s autorským právem výkonných umělců) taktéž za zprostředkování krátkodobého pronájmu vozidel vybavených radiopřijímači.¹

Oba případy byly řešeny před švédskými obecnými soudy. V obou případech odvolací soudy nevyhověly organizaci Stim jako žalobkyni v prvním

¹ Body 13, 14 a 16 anotovaného rozhodnutí.

případě a organizaci SAMI jako žalované v druhém případě a organizace tedy podaly kasační stížnosti ke švédskému Nejvyššímu soudu.²

Nejvyšší soud ve Švédsku tedy předložil Soudnímu dvoru dvě předběžné otázky: 1) zda se jedná o sdělování veřejnosti v případě krátkodobého pronájmu vozidel s radiopřijímači a 2) jaký je v takovém případě význam objemu činnosti pronajímání vozidel a zejména doby trvání pronájmu.³

Sdělování autorského díla veřejnosti je v unijním právu upraveno zejména bodem 27 odůvodnění a čl. 3 odst. 1 směrnice 2001/29 a čl. 8 směrnice 2006/115 týkajících se sdělování veřejnosti, které Soudní dvůr v tomto případě aplikoval.

Soudní dvůr se zabýval nejprve první otázkou a tedy tím, zda krátkodobý pronájem vozidel s radiopřijímači představuje sdělování díla veřejnosti. Z ustálené judikatury Soudního dvora vyplývá, že pojem sdělování veřejnosti představuje dva prvky - „sdělování“ a „veřejnosti“ – které musí být splněny kumulativně.⁴ Sdělování je upřesněno v bodu 27 odůvodnění směrnice 2001/29 tak, že „*pouhé poskytnutí fyzického zařízení pro umožnění nebo uskutečnění sdělování není samo o sobě sdělováním ve smyslu této směrnice*“, což je právě případ poskytnutí radiopřijímače v pronajatém autě, kde se jedná spíše o dodání než-li sdělování. Soudní dvůr tedy dospěl k tomu, že první kumulativní podmínka není splněna a o sdělování veřejnosti se tedy nejedná, z tohoto důvodu se již nezabýval druhou otázkou.⁵

Soudní dvůr tedy došel k závěru, že pronájem vozidel opatřených radiopřijímači bez dalšího nepředstavuje sdělování veřejnosti ve smyslu příslušné právní úpravy.

Autorka: TN

² Body 15 a 17 anotovaného rozhodnutí.

³ Bod 18 anotovaného rozhodnutí.

⁴ Bod 30 anotovaného rozhodnutí.

⁵ Body 33 až 36 anotovaného rozhodnutí.

OCHRANA FUNKČNÉHO TVARU VÝROBKU AUTORSKÝM PRÁVOM

Soud: Súdny dvor Európskej únie
Věc: C-833/18 (Brompton Bicycle)
Datum: 11. 6. 2020
Dostupnosť: curia.europa.eu

Spoločnosť Brompton Bicycle Ltd (*Brompton*) založená pánom SI predáva skladač bicykel, ktorého tvar navrhnutý v roku 1987 umožňuje tri rozličné polohy.⁶ Doba platnosti patentu už uplynula. Spoločnosť Chedech/Get2Get (*Get2Get*) predáva vizuálne veľmi podobný a rovnako polohovateľný bicykel. Pán SI a Brompton sa obrátili na belgický súd s tvrdením, že bicykle Get2Get porušujú autorské právo Brompton a osobnostné práva pána SI a žiadali, aby prikázal ich stiahnutie z predaja. Get2Get tvrdí, že vonkajšia úprava ich bicykla je podmienená technickým riešením, aby bicykel mohol mať želané polohy. Brompton namieta, že rovnakú polohovateľnosť možno dosiahnuť aj inými tvarmi bicykla, a preto jeho tvar môže byť chránený autorským právom.

Belgický súd uvádza, že v oblasti práva dizajnov Súdny dvor Európskej únie (SDEÚ) už rozhodol, že na posúdenie toho, či sú znaky vonkajšej úpravy výrobku dané výlučne technickou funkciou tohto výrobku, treba určiť, či je táto funkcia jediným faktorom, ktorý určuje tieto znaky, pričom existencia alternatívnych dizajnov nie je v tejto súvislosti rozhodujúca. Belgický súd sa preto prejudiciálnou otázkou SDEÚ pýta, či sa čl. 2 až 5 smernice 2001/29⁷ majú vykladať (podobne) v tom zmysle, že autorskoprávna ochrana, ktorú stanovujú, sa uplatňuje na výrobok, ktorého tvar je minimálne sčasti nevyhnutný na dosiahnutie technického výsledku.

⁶ Ide o zloženú polohu, rozloženú polohu a prostrednú polohu umožňujúcu udržať bicykel na zemi v rovnováhe.

⁷ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2001/29/ES z 22. mája 2001 o zosúladení niektorých aspektov autorských práv a s nimi súvisiacich práv v informačnej spoločnosti. Podľa článkov 2 až 5 smernice 2001/29 sú autori chránení proti rozmnožovaniu, verejnému prenosu a verejnému šíreniu ich diel bez ich súhlasu.

SDEÚ uvádza, že na predmet spĺňajúci podmienku originality sa môže vzťahovať autorskoprávna ochrana, aj keď jeho zhotovenie bolo určené technickými požiadavkami, pokiaľ toto určenie nebránilo autorovi vtisnúť do daného predmetu vlastnú osobnosť ako prejav jeho slobodných a tvorivých rozhodnutí. Pokiaľ vyjadrenie zložiek predmetu je predurčené ich technickou funkciou, jednotlivé spôsoby realizácie danej myšlienky sú natoľko obmedzené, že myšlienka a jej vyjadrenie splyvajú.

Podľa SDEÚ sa čl. 2 až 5 smernice 2001/29 majú vykladať v tom zmysle, že v nich stanovená autorskoprávna ochrana sa uplatní na výrobok, ktorého tvar je minimálne sčasti nevyhnutný na dosiahnutie technického výsledku, pokiaľ tento výrobok je originálnym dielom, ktoré je výsledkom duševnej tvorby v rozsahu, v akom výberom tohto tvaru vyjadril jeho autor svoju tvorivú schopnosť originálnym spôsobom vykonaním slobodných a tvorivých rozhodnutí tak, že uvedený tvar odráža jeho osobnosť. Splnenie týchto podmienok prináleží overiť vnútroštátnemu súdu s ohľadom na skutočnosti veci samej.

Autor: JVi

**POJEM „ADRESA“ V SMERNICI O VYMOŽITELNOSTI PRÁV
DUŠEVNÉHO VLASTNÍCTVA SA NEVZŤAHUJE NA E-MAILOVÚ
ADRESU, TELEFÓNNE ČÍSLO ANI IP ADRESU OSOBY, KTORÁ
NAHRALA CHRÁNENÉ DIELO NA PLATFORMU**

Soud: Súdny dvor Európskej únie
Věc: C-264/19 (Constantin Film Verleih)
Datum: 9. 7. 2020
Dostupnost: curia.europa.eu

Spoločnosť Constantin Film Verleih (*Constantin*) má v Nemecku výlučné práva na používanie filmov, ktoré boli neoprávnene nahraté na YouTube. Constantin od YouTube žiadala identifikačné údaje o používateľoch, ktorí filmy nahrali. Keďže na prvom stupni získala len fiktívne mená používateľov, žiadala aby YouTube poskytla aj ich e-mailové adresy, telefónne čísla a IP adresy. Krajský súd v Nemecku žalobu Constantin

zamietol, avšak Vyšší krajský soud na základě jej odvolania zaviazal YouTube poskytnúť e-mailové adresy používateľov. Vo zvyšnej časti odvolanie zamietol.

Súdny dvor Európskej únie (SDEÚ) na základe prejudiciálnej otázky Spolkového súdneho dvora v Nemecku, na ktorý podali Constantin aj YouTube mimoriadny opravný prostriedok, posudzoval, či sa má čl. 8 ods. 2 písm. a) smernice 2004/48⁸ vykladať v tom zmysle, že pojem „adresa“ sa vzťahuje, pokiaľ ide o používateľa, ktorý nahral súbory, aj na jeho e-mailovú adresu, telefónne číslo a IP adresu použitú na ich nahratie alebo pri poslednom prístupe na používateľský účet.

Podľa čl. 8 smernice 2004/48 musia členské štáty zabezpečiť, aby súdy mohli nariadiť online platforme, aby poskytla mená a adresy osoby, ktorá nahrala film bez súhlasu nositeľa práv. Napriek tomu, že ide o minimálnu harmonizáciu, a teda čl. 8 smernice 2004/48 sa obmedzuje len na presne vymedzené informácie, podľa SDEÚ to nebráni členským štátom priznať aj širšie právo na informácie, ak zabezpečia rovnováhu medzi právami nositeľov práv a právami používateľov.

Avšak keďže smernica 2004/48 neodkazuje na právo členských štátov na účely vymedzenia svojho zmyslu a významu, pojem „adresa“ predstavuje pojem práva Únie, ktorý sa má vykladať jednotne v celej Únii. Podľa SDEÚ sa v bežnom jazyku tento pojem vzťahuje len na poštovú adresu a prípravné práce k smernici nenaznačujú, že by sa mal vzťahovať na e-mailovú adresu, telefónne číslo alebo IP adresu. Kontext, v ktorom sa tento pojem používa podľa SDEÚ potvrdzuje takýto výklad a je v súlade s cieľmi smernice.

Podľa SDEÚ sa teda pojem „adresa“ v čl. 8 ods. 2 písm. a) smernice 2004/48/ES nevzťahuje, pokiaľ ide o používateľa, ktorý nahral súbory porušujúce právo duševného vlastníctva, na jeho e-mailovú adresu, telefónne číslo, ani na IP adresu použitú na nahratie týchto súborov alebo pri poslednom prístupe na používateľský účet.

Autor: JVi

⁸ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2004/48/ES z 29. apríla 2004 o vymožitelnosti práv duševného vlastníctva.

2. SOUKROMÍ A OSOBNÍ ÚDAJE

PŘÍPUSTNOST ČASOVĚ NEOMEZENÉHO UCHOVÁVÁNÍ FOTOGRAFIÍ, OTISKŮ PRSTŮ A DNA PROFILŮ ODSOUZENÝCH

Soud: Evropský soud pro lidská práva
Věc: Žádost 45245/15 (Gaughran proti Velké Británii)
Datum: 13. 6. 2020
Dostupnost: hudoc.echr.coe.int

Fergus Gaughran, občan Velké Británie, byl v roce 2008 zatčen za řízení v opilosti, byly mu odebrány otisky prstů, vzorek DNA (ze kterého byl vytvořen DNA profil) a byl vyfocen do policejní databáze. Jelikož se k činu doznal, soud mu uložil pokutu a zákaz řízení motorových vozidel na 12 měsíců. Dva měsíce po doznání činu se stěžovatel dovolával zničení biometrických údajů s tím, že jejich další uchovávání je nezákonné, policie však jeho žádost s odkazem na účinnou legislativu zamítla.⁹

Vrchní soud Severního Irsku, před který se případ následně dostal, shledal, že uchovávání biometrických údajů stěžovatele představuje legitimní a proporcionální zásah do práva na soukromí.¹⁰ Toto následně potvrdil i Nejvyšší soud Velké Británie, který zdůraznil, že fotografie stěžovatele je uchovávána pouze v lokální databázi, která neumožňuje mapování fotografií, a další údaje představují pouze malý zásah do soukromí.¹¹

Stěžovatel se tedy obrátil na Evropský soud pro lidská práva s žádostí o určení, zda časově neomezené uchovávání biometrických údajů odsouzených představuje zásah do práva na soukromí podle Evropské úmluvy o lidských právech.¹²

Článek 8 Úmluvy přiznává každému právo na respekt k soukromému a rodinnému životu. Toto právo může být omezeno pouze na základě záko-

⁹ Body 6 až 9 anotovaného rozhodnutí.

¹⁰ Body 10 a 11 anotovaného rozhodnutí.

¹¹ Body 12 až 19 anotovaného rozhodnutí.

¹² Bod 58 anotovaného rozhodnutí.

na a pouze v případech, kdy je to v demokratické společnosti nezbytné pro účely (mimo jiné) předcházení trestné činnosti.¹³

Skutečnost, že uchovávání představuje zásah do práva na soukromí, byla nesporná i mezi stranami.¹⁴ Při hodnocení legitimacy zásahu Soud konstatoval, že primární problém není v neomezené době uchování dat,¹⁵ ale v absenci mechanismů, které by zohledňovaly pachatelův čin, věk, potřebu pro uchování údajů, dobu uplynulou od spáchání činu, zahlazení odsouzení, pachatelovu osobnost a chování a které by umožňovaly pachateli dosáhnout výmazu údajů.¹⁶ Čím vyšší doba uchování údajů, tím spíše musí být nastaveny tyto mechanismy.¹⁷ Problém Soud dále spatřoval i v tom, že fotografie stěžovatele se sice nacházela v lokální databázi, ale bylo ji možné nahrát do národní policejní databáze, která již umožňovala využívat technologie rozeznávání obličejů, což byl pokrok, který se udál mezi rozhodnutím Nejvyššího soudu a rozhodováním Evropského soudu pro lidská práva.¹⁸

Soud dospěl k závěru, že nerozlišující a neomezeně dlouhé uchovávání údajů představuje neospravedlnitelný zásah do práva na soukromí podle Úmluvy.¹⁹ Zajímavým bodem rozhodnutí je mimo jiné i upozornění, že pokud stát přistoupí k využívání neomezené doby uchování údajů, nelze ignorovat (i potenciální/budoucí) rozvoj technologií, které mohou zásah prohloubit.²⁰

Autor: JVo

¹³ Článek 8 Evropské úmluvy o lidských právech.

¹⁴ Soud při posuzování navázal na případ *S. a Marper proti Velké Británii*, kde se řešilo uchovávání údajů osob neodsouzených. Viz body 60 a 63 až 70 anotovaného rozhodnutí.

¹⁵ Patrně zvláště na rozhodnutích *Peruzzo a Martens proti Německu* zde dne 4. 6. 2013 a *Aycaquer proti Francii* ze dne 22. 6. 2017, více viz bod 87 anotovaného rozhodnutí.

¹⁶ Resp. policie měla k výmazu přistupovat v natolik výjimečných případech, že tento postup soud označil až za hypotetický, viz bod 94 anotovaného rozhodnutí.

¹⁷ Bod 94 anotovaného rozhodnutí.

¹⁸ Bod 68 anotovaného rozhodnutí.

¹⁹ A to i navzdory tomu, že Soud přiznal státům širší „pole působnosti“ při zásazích do práva na soukromí odsouzených. Viz bod 96 anotovaného rozhodnutí.

²⁰ V tomto případě šlo o zmíněný značný pokrok v oblasti technologií rozeznávání obličejů, který se udál mezi rozhodnutím Nejvyššího soudu a Evropského soudu pro lidská práva. Viz bod 68 anotovaného rozhodnutí.

ZASÍLÁNÍ OBCHODNÍCH SDĚLENÍ

Soud: Nejvyšší správní soud České republiky
Věc: 1 As 136/2019 - 38
Datum: 16. 6. 2020
Dostupnost: nssoud.cz

V roce 2014 společnost www.scio.cz, s. r. o. (dále jen „Scio“), zajišťovala pro Masarykovu univerzitu přijímací zkoušky na Ekonomicko-správní fakultu. Bez souhlasu uchazečů přitom rozeslala na tři tisíce emailových adres, které uchazeči o studium uvedli do přihlášky ke studiu, nabídku absolvovat Národní srovnávací zkoušky (dále jen „NSZ“), jako alternativní způsob pro přijetí.²¹

Tímto podle Úřadu pro ochranu osobních údajů (dále jen „ÚOOÚ“) Scio spáchalo správní delikt šíření obchodního sdělení bez souhlasu adresáta, za což vyměřil pokutu 450 000,- Kč. Ačkoliv Scio podalo proti tomuto rozhodnutí rozklad, předseda ÚOOÚ jej zamítl a rozhodnutí potvrdil. Scio podalo žalobu k Městskému soudu v Praze, který shledal, že výrok rozhodnutí ÚOOÚ obsahuje dostatečně konkrétní vymezení skutkových okolností deliktu a žalobu zamítl,²² načež podala Scio kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu (dále jen „NSS“).

NSS se kromě jiného zabýval zejména výkladem pojmu obchodní sdělení, a tedy zda lze zasláný informativní email obsahující informace o NSZ považovat za obchodní sdělení.²³

Definice obchodních sdělení je obsažena v § 2 písm. f) zákona o některých službách informační společnosti, přičemž pravidla pro zaslání obchodních sdělení upravuje § 7 a případnou sankci § 11 odst. 1 písm. a) tamtéž.

NSS považoval za nesporné, že email byl „sdělením“ a že Scio jej poslalo při výkonu své podnikatelské činnosti, a tudíž jedinou spornou otázkou zů-

²¹ Bod 1 anotovaného rozhodnutí.

²² Bod 4 anotovaného rozhodnutí.

²³ Body 25-37 anotovaného rozhodnutí.

stává, zda byl email určen k „přímé či nepřímé podpoře zboží či služeb stěžovatelky“. ²⁴ Scio namítalo, že jejím záměrem nebylo podpořit své služby, nýbrž informovat uchazeče o podmínkách pro přijetí ke studiu dle § 49 odst. 5 zákona o vysokých školách. ²⁵ NSS se však s tímto tvrzením neztožnil a uvedl, že není povinností vysokých škol informovat o NSK a ani není rozhodné, jaké byly vnitřní pohnutky Scia, jelikož pojem obchodního sdělení je pojmem objektivním. ²⁶ Proto pokud je hlavní podnikatelskou činností Scia testování a zpracování NSZ, tak sdělení rozeslané elektronicky na adresy uchazečů o studium na vysoké škole, informující uchazeče o možnosti absolvovat Sciem organizovanou NSK, má nepochybně za cíl mj. ekonomický prospěch Scia ²⁷ a je tedy obchodním sdělením.

Rozhodnutí ve svém důsledku posiluje ochranu osob před zasíláním obchodních sdělení, jelikož definici obchodního sdělení vykládá objektivně.

Autor: JK

PŘEDÁVÁNÍ OSOBNÍCH ÚDAJŮ DO ZAHRANIČÍ

Soud: Soudní dvůr Evropské unie

Věc: C-311/18 (Schrems II)

Datum: 16. 7. 2020

Dostupnost: curia.europa.eu

Tento rozsudek navazuje na rozhodnutí SDEU ve věci Schrems, ²⁸ ve kterém SDEU zrušil rozhodnutí Evropské komise Safe Harbour. ²⁹ V přeformulované stížnosti se Schrems opět domáhal zákazu předávání jeho osobních údajů společností Facebook Ireland z EU jeho mateřské společnosti Facebook Inc.

²⁴ Bod 28 anotovaného rozhodnutí.

²⁵ Bod 32 anotovaného rozhodnutí.

²⁶ Bod 33 anotovaného rozhodnutí.

²⁷ Bod 36 anotovaného rozhodnutí.

²⁸ Rozsudek SDEU ze dne 6. října 2015, Schrems I (C-362/14, EU:C:2015:650).

²⁹ Rozhodnutí Komise ze dne 26. července 2000 podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 95/46/ES o odpovídající ochraně poskytované podle zásad „bezpečného přístavu“ a s tím souvisejících „často kladených otázek“ vydaných Ministerstvem obchodu Spojených států (Úř. věst. 2000, L 215, s. 7; Zvl. vyd. 16/01, s. 119),

sídlící v USA z důvodu příliš širokých pravomocí amerických zpravodajských služeb.³⁰

V reakci na novou stížnost Schremse zveřejnila komisařka³¹ v květnu 2016 své předběžné závěry a navrhla Vrchnímu soudu,³² aby předložil SDEU předběžnou otázku. Vrchní soud návrhu vyhověl a předložil SDEU jedenáct předběžných otázek.³³

Předmětem předběžných otázek byly různé dílčí aspekty oprávněnosti předávání osobních údajů z EU do USA na základě rozhodnutí komise Privacy Shield³⁴ a na základě standardních smluvních doložek dle rozhodnutí SSD³⁵. Středobodem úvah bylo, zda jsou americké zpravodajské služby oprávněny zpracovávat osobní údaje občanů EU předávané do USA a zda to případně způsobuje nedostatečnou úroveň ochrany osobních údajů v USA.

Předmětem zkoumání se stal zejména americký výkonný dekret 12333,³⁶ prezidentská politická směrnice 28³⁷ a § 702 FISA,³⁸ povolující některé sledovací programy (např. PRISM, UPSTREAM)³⁹. Z evropské legislativy je dů-

³⁰ Bod 55 anotovaného rozhodnutí.

³¹ Data Protection Commissioner, neboli komisař pro ochranu údajů, Irsko.

³² High Court, Irsko.

³³ Bod 68 anotovaného rozhodnutí.

³⁴ Prováděcí rozhodnutí Komise (EU) 2016/1250 ze dne 12. července 2016 podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 95/46 o odpovídající úrovni ochrany poskytované štítem EU-USA na ochranu soukromí (Úř. věst. 2016, L 207, s. 1).

³⁵ Rozhodnutí Komise 2010/87/EU ze dne 5. února 2010 o standardních smluvních doložkách pro předávání osobních údajů zpracovatelům usazeným ve třetích zemích podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 95/46 (Úř. věst. 2010, L 39, s. 5), ve znění prováděcího rozhodnutí Komise (EU) 2016/2297 ze dne 16. prosince 2016 (Úř. věst. 2016, L 344, s. 100).

³⁶ Executive Order 12333 ze dne 4. 12. 1981.

³⁷ Presidential Political Directive ze dne 17. ledna 2014.

³⁸ Foreign Intelligence Surveillance Act (zákon o zabezpečování informací o činnostech cizí moci).

³⁹ Bod 109 anotovaného rozhodnutí.

ležitý zejména čl. 7, 8 a 47 Listiny,⁴⁰ čl. 25, 26 a 28 směrnice,⁴¹ čl. 45 GDPR,⁴² rozhodnutí SSD a rozhodnutí Privacy Shield.⁴³

V projednávaném rozsudku bylo zpochybněno tvrzení, které Komise uvedla v rozhodnutí Privacy Shield a sice, že zřízení mechanismu ombudsmána může zhojit nedostatky zjištěné ve sledovacích programech, jejichž základem je § 702 FISA, PPD-28 a EO 12333, které nepřiznávají subjektům údajů práva vymahatelná vůči orgánům USA před soudy, takže subjekty údajů postrádají právo na účinný prostředek nápravy.⁴⁴ Takový nedostatek v soudní ochraně proti zásahům spojeným se zpracováním osobních údajů zpravodajskými programy, způsobuje že rozhodnutí Privacy Shield je neslučitelné s čl. 45 odst. 1 GDPR ve spojení s články 7, 8 a 47 Listiny, a z toho důvodu je neplatné. Současně však SDEU neodhalil žádnou skutečnost, která by mohla mít dopad na platnost rozhodnutí SSD, a tudíž je možné předávat osobní údaje do třetích států včetně USA na základě standardních smluvních doložek,⁴⁵ pokud existují vhodné záruky, vymahatelná práva a účinná právní ochrana, zajišťující subjektům údajů rovnocennou úroveň ochrany jako v EU.

Tento velice významný rozsudek zneplatnil rozhodnutí Privacy Shield, na jehož základě bylo možné předávat osobní údaje z EU certifikovaným společnostem sídlícím v USA, a současně ponechal možnost předávat osobní údaje do USA na základě standardních smluvních doložek.

Autor: JK

⁴⁰ Listiny základních práv Evropské unie

⁴¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 95/46/ES ze dne 24. října 1995 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů.

⁴² Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů).

⁴³ Rozhodnutí Komise (EU) 2016/1250 ze dne 12. července 2016 podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 95/46 o odpovídající úrovni ochrany poskytované štítem EU-USA na ochranu soukromí (Úř. věst. 2016, L 207, s. 1).

⁴⁴ Bod 192 anotovaného rozhodnutí.

⁴⁵ Bod 149 anotovaného rozhodnutí.

SPZ JE OSOBNÍ ÚDAJ

Soud: Nejvyšší správní soud
Věc: 1 As 387/2019 - 56
Datum: 13. 8 2020
Dostupnost: nssoud.cz

Městský soud Hořovice poskytl třetí osobě informace ze správního spisu žalobce k řízení o přestupku. Žalobce se u Krajského soudu v Praze domáhal žalobou určení nezákonného zásahu vzniklého předmětným jednáním, kterým bylo poskytnutí jeho jména a příjmení, registrační značky vozidla, fotografie vozidla, popisu jeho jednání a údajů o jeho zmocněnci třetí osobě. Krajský soud uvedl, že registrační značku vozidla lze k majiteli či provozovateli přiřadit pouze na základě údajů z registru silničních vozidel, který není veřejným seznamem a z pouhé informace o registrační značce není možné žalobce jednoznačně určit.⁴⁶ Žalobce podal kasační stížnost s argumentem, že registrační značka je osobním údajem v případě, že vlastníkem a provozovatelem motorového vozidla je fyzická osoba.

Nejvyšší správní soud tedy posuzoval, zda poskytnuté informace (především registrační značka) jsou osobním údajem, které podle § 8a zákona o svobodném přístupu k informacím lze poskytnout jen v souladu s právními předpisy upravujícími jejich ochranu a zda poskytnutím těchto údajů došlo v projednávaném případě k nezákonnému zásahu či nikoli.⁴⁷

Nejvyšší správní soud při posuzování povahy registrační značky vycházel z tzv. objektivního pojetí osobních údajů. Uvedl, že informace je osobním údajem, existují-li jakékoliv osoby nebo orgány, které by daný subjekt údajů dokázaly na základě předmětné informace (ve spojení s jimi dostupnými doplňujícími údaji) identifikovat.⁴⁸ S odkazem na judikaturu členských států Evropské unie i svoji vlastní Nejvyšší správní soud uvedl, že pokud je vlastník nebo provozovatel vozidla fyzickou osobou, tak je iden-

⁴⁶ Srov. bod 4 anotovaného rozhodnutí.

⁴⁷ Srov. bod 23 anotovaného rozhodnutí.

⁴⁸ Viz bod 25 anotovaného rozhodnutí.

tifikovatelný pouze na základě registrační značky z důvodu jejího zápisu do registru vozidel a takováto značka je pak osobním údajem.⁴⁹ Vlastník vozidla a provozovatel je nepřímo identifikovatelný prostřednictvím vozidla, neboť to je v daný okamžik spjata právě s konkrétním vlastníkem a provozovatelem.⁵⁰ Je nezbytné ale vzít v potaz fakt, že registrační značka je osobním údajem pouze v případě, kdy se vztahuje k určité fyzické osobě jako provozovateli nebo vlastníka vozidla.⁵¹

Přestože byl právní závěr krajského soudu korigován, tak Nejvyšší správní soud konstatoval, že v tomto případě nedošlo k přímému zasažení do práv žalobce, neboť zásah nebyl dostatečně individualizován. Pouhá znalost registrační značky není kvalifikovaným zájmem, který by odůvodnil žádost o další údaje z registru vozidel, pomocí kterých by došlo k ztotožnění stěžovatele.⁵² Nejvyšší správní soud tedy dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná a zamítnul ji.

Autorka: IK

PŘÍPUSTNOST PŘEDÁVÁNÍ PROVOZNÍCH A LOKALIZAČNÍCH ÚDAJŮ ZPRAVODAJSKÝM SLUŽBÁM

Soud: Soudní dvůr Evropské unie
Věc: C-623/17 (Privacy International)
Datum: 6. 10. 2020
Dostupnost: curia.europa.eu

Spor mezi nevládní organizací *Privacy International* a zpravodajskými službami Spojeného království (*GCHQ*,⁵³ *MI5*⁵⁴ a *MI6*⁵⁵), se týkal zákonnosti ná-

⁴⁹ Viz bod 30 anotovaného rozhodnutí.

⁵⁰ Srov. bod 31 anotovaného rozhodnutí.

⁵¹ Srov. bod 33 anotovaného rozhodnutí.

⁵² Srov. bod 39 anotovaného rozhodnutí.

⁵³ Tzn. *Government Communications Headquarters*.

⁵⁴ Tzn. *Security Service*.

⁵⁵ Tzn. *Secret Intelligence Service*.

rodní právní úpravy umožňující hromadné získávání dat o komunikaci těmito složkami státu.

Žaloba na nezákonnost těchto postupů byla podána v roce 2015 a národní soud se jí zabýval jak z hlediska anglického práva, tak z hlediska EÚLP⁵⁶ a unijního práva.⁵⁷ Shledal přitom dané postupy v souladu s národními právy a zajištěné přiměřenými opatřeními (opatření pro přístup k datům jinými subjekty, způsoby získávání dat a zajištění nezávislého dohledu) pro soulad s čl. 8 EÚLP.⁵⁸

Na Soudní dvůr se však obrátil v otázce dopadu unijního práva a použitelnosti závěrů z rozhodnutí C-203/15 a C-698/15, *Tele2 Sverige*,⁵⁹ na tyto postupy zpravodajských služeb.⁶⁰ Předmětem rozhodnutí tak byl výklad čl. 1 odst. 3 a čl. 15 odst. 1 směrnice 2002/58/ES⁶¹ ve znění směrnice 2009/136/ES s přihlédnutím k čl. 4 odst. 2 SEU⁶² a čl. 7, 8 a 52 odst. 1 LZPEU.^{63,64}

Ohledně dopadu unijního práva na tuto problematiku Soudní dvůr po podrobné analýze⁶⁵ dospěl k závěru, že pro výklad nelze aplikovat předchozí judikaturu vztahující se ke směrnici 95/46/ES⁶⁶ a že veškeré zpracování osobních údajů ze strany poskytovatelů služeb elektronických komunikací spadá pod rámec směrnice 2002/58/ES, včetně zpracování v důsledku po-

⁵⁶ Evropská úmluva o ochraně lidských práv.

⁵⁷ Srov. bod 20 anotovaného rozhodnutí.

⁵⁸ Bod 21 anotovaného rozhodnutí.

⁵⁹ Rozsudek SDEU ze dne 21.12.2016, *Tele2 Sverige*, C-203/15 a C-698/15, ECLI:EU:C:2016:970.

⁶⁰ Body 22 a 29 anotovaného rozhodnutí.

⁶¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/58/ES ze dne 12. července 2002 o zpracování osobních údajů a ochraně soukromí v odvětví elektronických komunikací (Směrnice o soukromí a elektronických komunikacích).

⁶² Smlouva o Evropské unii.

⁶³ Listina základních práv Evropské unie.

⁶⁴ Bod 1 anotovaného rozhodnutí.

⁶⁵ Body 37-39 a 42 anotovaného rozhodnutí.

⁶⁶ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 95/46/ES ze dne 24. října 1995 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů (již není platná).

vinností uložených orgány veřejné moci.⁶⁷ I na národní právní předpis umožňující požadovat od těchto poskytovatelů sdílení provozních a lokalizačních údajů se zpravodajskými službami za účelem zajištění národní bezpečnosti tak v tomto směru dopadá unijní právo.⁶⁸ V návaznosti na tento závěr se Soudní dvůr zabýval druhou předběžnou otázkou, která se týkala použitelnosti závěrů výše zmíněného rozhodnutí, které předně brání národnímu zákonodárci ukládat poskytovatelům služeb elektronických komunikací obecné a neselektivní předávání provozních a lokalizačních údajů zpravodajským službám.⁶⁹ Po podrobné analýze aplikovatelnosti svých dřívějších úvah Soudní dvůr dospěl k závěru o nepřípustnosti výjimky v tomto směru narušující princip zajištění důvěrnosti elektronické komunikace a tedy potvrzení aplikovatelnosti závěrů své výše zmíněné judikatury.

Rozhodnutí je zvláště zajímavé ve dvou směrech. Zaprvé utvrzuje striktní pozici Soudního dvora proti plošným nástrojům sledování elektronické komunikace (data retention) bez ohledu na příjemce (zpravodajské služby) a účel (národní bezpečnost). Zadruhé vytváří směrodatné pravidlo pro ostatní členské státy, byť pro strany daného sporu má vzhledem k vývoji Brexitu závěr Soudního dvora značně nejistou váhu.

Autor: FK

POŘÍZENÍ SKRYTÉHO ZÁZNAMU NA PRACOVÍŠTI NEMUSÍ PORUŠIT PRÁVO NA SOUKROMÍ

Soud: Evropský soud pro lidská práva
Datum: 17. 10. 2019
Věc: Spojené žádosti 1874/13 a 8567/13 (López Ribalda a další
proti Španělsku)
Dostupnost: hudoc.echr.coe.int

⁶⁷ Bod 46 anotovaného rozhodnutí.

⁶⁸ Bod 49 anotovaného rozhodnutí.

⁶⁹ Bod 50 anotovaného rozhodnutí.

Stěžovatelé, López Ribalda a ostatní, byli ve Španělsku propuštěni ze supermarketu.⁷⁰ Kvůli krádežím nainstaloval zaměstnavatel bezpečnostní kamery, veřejné, které byly označeny, a skryté, zabírající i prostory za pokladnou⁷¹ Na základě videozáznamu došlo k propouštění 14 zaměstnanců, včetně stěžovatelů, někteří podepsali dohodu o vyrovnání.⁷²

Stěžovatelé zahájili řízení pro neoprávněné propuštění u pracovního tribunálu.⁷³ U stěžovatelů 1 a 2 zkoumal tribunál přípustnost důkazu pomocí videozáznamu, neshledal porušení práva na soukromí podle čl. 24 španělské ústavy,⁷⁴ protože zásah byl proporční k ochraně zaměstnavatelových zájmů.⁷⁵ U stěžovatelů 3, 4 a 5 soud posoudil pouze legalitu dohody o vyrovnání.⁷⁶ Stěžovatelé podali odvolání ke španělskému Nejvyššímu soudu pro absenci předchozího oznámení o sledování. Soud uvedl, že zaměstnavatel postupoval podle španělského zákoníku práce a ten takové oznámení nevyžaduje.⁷⁷ Stěžovatelé se dále obrátili opět na Nejvyšší soud a následně i na španělský Ústavní soud, u obou bylo podání odmítnuto.⁷⁸

Stěžovatelé rozporovali soulad s právem na soukromí podle čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv. ESLP zkoumal legislativu a judikaturu ve Španělsku. Španělský ústavní soud stanovil ve věci sledování na pracovišti třístupňový test.^{79,80} Později rozhodl, že permanentnímu sledování už musí předcházet notifikace⁸¹ a informace o přibližném rámci záběru kamery.⁸²

ESLP rozhodoval, zda došlo k porušení práva na spravedlivý proces (čl. 6 Úmluvy) a práva na soukromí (čl. 8 Úmluvy). ESLP neshledal poru-

⁷⁰ Bod 3 a 10 anotovaného rozhodnutí.

⁷¹ Bod 11 a 12 anotovaného rozhodnutí.

⁷² Bod 17 anotovaného rozhodnutí.

⁷³ Tzn. *Granollers Employment Tribunal no. 1*.

⁷⁴ Bod 25 anotovaného rozhodnutí.

⁷⁵ Body 25 až 28 anotovaného rozhodnutí.

⁷⁶ Body 29 až 30 anotovaného rozhodnutí.

⁷⁷ Bod 33 anotovaného rozhodnutí.

⁷⁸ Bod 39 anotovaného rozhodnutí.

⁷⁹ Tzn. *Oprávněný zájem, nezbytnost a proporcionalita*.

⁸⁰ Bod 54 anotovaného rozhodnutí.

⁸¹ Bod 57 anotovaného rozhodnutí.

⁸² Bod 59 anotovaného rozhodnutí.

šení v řízení jako celku.⁸³ Při posuzování otázky soukromí podle ustálených kritérií⁸⁴ shledal, že v předmetné době mělo španělské právo podrobná pravidla pro ochranu soukromí a ta nebyla porušena.⁸⁵ Během řízení před španělskými soudy byl důsledně vyhodnocen konflikt zájmů.⁸⁶ Nedostatečná informovanost stěžovatelů o sledování je relevantním faktorem, avšak záznam byl použit jenom k jednomu účelu – odhalení krádeží – a toho nešlo dosáhnout jinak.⁸⁷ Užití videozáznamu bylo v souladu s principem proporcionality.⁸⁸

ESLP tak zamítl žádost stěžovatelů a neshledal porušení lidských práv ze strany Španělska.⁸⁹ Rozhodnutí je zajímavé z hlediska nastavení limitů práva na ochranu soukromí.

Autorka: VŽ

3. PRÁVO NA INFORMACE

APLIKAČNÍ RÁMEC PSI SMĚRNICE

Soud: Soudní dvůr Evropské unie
Věc: C-215/17 (NKBM)
Datum: 14. 11. 2018
Dostupnost: curia.europa.eu

Slovinská novinářka požádala tamní banku NKBM o informace o smlouvách, které tato banka uzavřela mezi roky 2012 a 2014 s poradenskými společnostmi a advokátními kancelářemi. V této době, stejně jako v době žádosti, byla NKBM pod dominantním vlivem subjektu veřejného práva, protože Slovinská republika vlastnila většinu jejího kapitálu.⁹⁰ NKBM od-

⁸³ Body 153 až 161 anotovaného rozhodnutí.

⁸⁴ Bod 116 anotovaného rozhodnutí.

⁸⁵ Bod 119 anotovaného rozhodnutí.

⁸⁶ Body 121 až 124 anotovaného rozhodnutí.

⁸⁷ Body 128 až 131 anotovaného rozhodnutí.

⁸⁸ Body 132 až 134 anotovaného rozhodnutí.

⁸⁹ Bod 137 a 161 anotovaného rozhodnutí.

⁹⁰ Bod 18 anotovaného rozhodnutí.

mítla informace poskytnout z důvodu ochrany obchodního tajemství a postupně se bránila soudně, až na úroveň slovinského Nejvyššího soudu, který předložil předběžnou otázku SDEU.

Slovinský zákon zakládal povinnost poskytnout informace, které byly věcně byly předmětem původního sporu, i v případech, kdy veřejný zájem na jejich poskytnutí nepřevažuje nad zájmem povinných subjektů na jejich nezveřejnění.⁹¹ NKBM argumentovala tím, že v důsledku aplikace evropského práva, zejména čl. 1 odst. 2 písm. c) třetí odrážka směrnice 2003/98/ES (ve znění směrnice 2013/37/EU; dále PSI směrnice) a čl. 432 odst. 2 nařízení EU č. 575/2013, není možné informace poskytnout. Prvně jmenované ustanovení totiž zakládá výjimku z aplikace směrnice, když uvádí, že „*směrnice se nepoužije na dokumenty, které nejsou přístupné podle režimů přístupu v členských státech, včetně z důvodů obchodní důvěrnosti (např. obchodního, profesního nebo firemního tajemství)*“. Druhé ustanovení zakládá obdobnou výjimku z poskytování informací v kontextu nařízení č. 575/2013. Předkládací soud proto se proto ve své předběžné otázce ptal, zda uvedená evropská úprava brání členskému státu v zavedení širší informační povinnosti, jako tomu bylo v hodnoceném případě.

SDEU zkraje své argumentace konstatoval, že PSI směrnice stanoví minimální soubor pravidel pro opakované užití informací veřejného sektoru.⁹² SDEU pak po aplikaci čl. 2 bod. 2 písm. a) až c) PSI směrnice dospěl k závěru, že NKBM není veřejnoprávním subjektem, a proto se na ni aplikace směrnice nevztahuje.⁹³ Obdobně pak v případě aplikace nařízení č. 575/2013 dospěl SDEU k závěru, že předmětná právní úprava reguluje povinnost jednou ročně poskytovat určité informace, tedy jinou situaci, než která byla předmětem sporu, kde šlo o žádost.⁹⁴ V důsledku toho evropská právní úprava nikterak neovlivňuje hodnocenou úpravu národní.

Z hlediska problematiky PSI jde o připomenutí, že PSI směrnice nezakotvuje právo na přístup k informacím veřejného sektoru, ale „*počítá s existen-*

⁹¹ Bod 21 anotovaného rozhodnutí.

⁹² Bod 26 anotovaného rozhodnutí.

⁹³ Body 27 a 28 anotovaného rozhodnutí.

⁹⁴ Body 38 a 39 anotovaného rozhodnutí.

*cí takového práva v platných právních předpisech členských států, takže pravidla a postupy týkající se přístupu k těmto informacím nespádají do její působnosti.*⁹⁵

Autor: JM

NEOPRÁVNENÉ BLOKOVANIE WEBOVEJ STRÁNKY PROSTREDNÍCTVOM IP ADRESY

Soud: Európsky súd pre ľudské práva
Věc: Žiadosť 10795/14 (Vladimir Kharitonov proti Rusku)
Datum: 23. 6. 2020
Dostupnosť: hudoc.echr.int

Pán Kharitonov prevádzkuje webovú stránku (*digital-books.ru*), na ktorej uverejňuje správy o distribúcií elektronických kníh. Na prevádzku využíva služby zdieľaného úložiska DreamHost. Iná webová stránka (*rastaman.tales.ru*), obsahuje ľudové príbehy o kanabise a je uložená na rovnakom úložisku. Osobitosťou úložiska je, že uložené stránky síce používajú unikátne doménové mená, avšak zdieľajú rovnakú IP adresu. Ruské úrady vyhodnotili, že obsah stránky o kanabise porušuje zákon a operátor Roskomnadzor zablokoval jej IP adresu. V dôsledku blokovania prostredníctvom IP adresy však došlo aj k zablokovaniu stránky pána Kharitonova. Moskovský súd jeho sťažnosť zamietol, pričom len uviedol, že operátor Roskomnadzor pri výkone príkazu konal v rámci svojich kompetencií a v súlade so zákonom.⁹⁶ Dopady príkazu na webovú stránku pána Kharitonova neposudzoval.

Po vyčerpaní opravných prostriedkov sa pán Kharitonov obrátil na Európsky súd pre ľudské práva (ESLP) aby určil, že blokovanie IP adresy malo na neho neprimeraný vedľajší účinok⁹⁷ a viedlo porušeniu jeho práva

⁹⁵ Bod 32 anotovaného rozhodnutia.

⁹⁶ Bod 8 anotovaného rozhodnutia. Blokovanie malo údajne byť odôvodnené zamedzením prístupu k informáciám o výrobe a užívaní drog.

⁹⁷ Z angl. „disproportionate collateral effect“.

na slobodu prejavu (čl. 10 Dohovoru)⁹⁸ a práva na účinný ochranný prostriedok (čl. 13 Dohovoru).

Vnútroštátny predpis nevyžadoval, aby operátor Roskomnadzor pred vykonaním príkazu skúmal, či IP adresu využíva viacero webových stránok⁹⁹ ani či účinky blokovania sú proporcionálne, teda či je blokovaný len nelegálny obsah. Zákon neumožňoval sťažovateľovi oboznámiť sa s obsahom príkazu a súdy sa obmedzili len na posúdenie kompetencie operátora príkaz vykonať. ESLP s odkazom na čl. 10 ods. 2 Dohovoru uviedol, že zásah predstavuje porušenie Dohovoru nie je „stanovený zákonom“ a nesleduje niektorý z legitímnych cieľov, ktorých dosiahnutie je „nevyhnutné v demokratickej spoločnosti“.

Podľa ESLP sťažovateľ nemal žiaden vzťah k blokovanej stránke ani nezodpovedal za jej obsahu a preto blokovanie nemohlo byť založené na ustanovení zákona, ktoré malo byť jeho právnym základom.¹⁰⁰ Sťažovateľ podľa ESLP znášal nežiadúce následky blokovania výlučne z dôvodu totožnosti IP adresy s webovou stránkou obsahujúcou nelegálny obsah.¹⁰¹ Keďže zákon neposkytoval sťažovateľovi dostatočné právne záruky ochrany pred excesívnymi a arbitrárnymi účinkami príkazu, podľa ESLP nespĺňal Dohovorom predpokladanú podmienku predvídateľnosti účinkov, teda neumožnil sťažovateľovi regulovať svoje správanie a zásah vo forme blokovania preto nebol „stanovený zákonom“¹⁰² ako to vyžaduje čl. 10 Dohovoru.¹⁰³

Na tomto základe následne ESLP konštatoval porušenie čl. 10 aj 13 Dohovoru.¹⁰⁴

Autor: JVi

⁹⁸ Európsky dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Uvedené právo podľa Dohovoru zahŕňa aj právo „zastávať názory a prijímať a rozširovať informácie alebo myšlienky bez zasahovania štátnych orgánov“.

⁹⁹ Napríklad prostredníctvom bežne dostupných nástrojov akým je tzv. reverzné prehľadanie IP adresy („reverse IP lookup“), ktoré umožňuje zistiť zoznam webových stránok uložených na rovnakom serveri.

¹⁰⁰ Bod 39 anotovaného rozhodnutia.

¹⁰¹ Bod 42 anotovaného rozhodnutia.

¹⁰² Z angl. „prescribed by law“.

¹⁰³ Bod 46 anotovaného rozhodnutia.

4. OSTATNÍ

PROSTOROVÉ ODPOSLECHY JE MOŽNO VYUŽÍT I V JINÝCH PŘÍPADECH, NEŽ PRO KTERÉ BYLY NAŘÍZENY

Soud: Nejvyšší soud
Věc: 7 Tdo 865/2020
Datum: 1. 9. 2020
Dostupnost: nsoud.cz

České soudy se postupně zabývaly případem, kdy se dva příslušníci Policie České republiky při objasňování a prověřování trestné činnosti podezřelého ve vzájemné součinnosti od tohoto podezřelého snažili vymámit doznání ke spáchání dalšího trestného činu a opatřit tak důkazní materiál k zahájení trestního stíhání i pro trestnou činnost, za kterou nebyl podezřelý usvědčován jinými důkazy.¹⁰⁵ V rámci výsledku byly využity prostorové odposlechy (na základě § 158d trestního řádu – sledování osob a věcí). Ty ale nebyly schváleny soudem pro prokázání spáchání trestné činnosti policistů.

Daným případem se postupně zabývaly nižší soudy. Řešily, jestli došlo k naplnění skutkové podstaty zneužití pravomoci úřední osoby, zneužití bezbrannosti a tísne podezřelého atd. ze strany zmíněných policistů. Zabývaly se ale rovněž důkazní použitelností prostorových odposlechů, které v dané věci tvořily významnou část provedeného dokazování.¹⁰⁶ Na ty se dále primárně zaměříme.

¹⁰⁴ Porušenie čl. 10 aj 13 Dohovoru bolo jednohlasne konštatované, avšak rozhodnutie obsahuje spoločné odlišné stanovisko troch sudcov komory. Aj títo sudcovia zastávajú názor, že zásah nebol „stanovený zákonom“, avšak nie z dôvodu, že zákonná úprava nespĺňala kritérium predvídateľnosti, ale z dôvodu, že zásah nemal vo vnútroštátnom predpise právny základ („*But unlike our colleagues, we believe that this is so because the interference had no basis in domestic law, not because the law did not satisfy the foreseeability requirement.*“). Táto časť sudcov si teda nemyslí, že vnútroštátny predpis je nekompatibilný s Dohovorom a bude potrebná jeho zmena, ale tvrdí že na nápravu by postačovala zmena administratívnej praxe (na úrovni operátora Roskomnadzor) a súdnej praxe (na úrovni domácich súdov), teda bez legislatívnej intervencie.

¹⁰⁵ Bod 2 anotovaného rozhodnutia.

¹⁰⁶ Bod 28 anotovaného rozhodnutia.

Právě procesní použitelnost záznamů o sledování osob a věcí se stala klíčovou otázkou pro Nejvyšší soud, který řešil, jestli nařízené odposlechy lze použít i v jiné trestní věci, než je ta, v níž bylo sledování provedeno. Nejvyšší soud tak zkoumal zejména vzájemné postavení jednotlivých odstavců § 158d trestního řádu, kdy se část odborné veřejnosti kloní k tomu, že daným způsobem pořízený důkaz nelze použít v jiné trestní věci. Soud nicméně zdůraznil, že takový výklad „by představoval nelogický anachronismus, pokud by jakékoli záznamy ze sledování povoleného soudcem v jiné věci byly důkazně vyloučeny, i když by poskytovaly zásadní důkazní materiál o těch nejzávažnějších zločinech.“¹⁰⁷ Dále soud uvedl, že by protichůdný výklad byl v logickém rozporu s § 88 odst. 6 trestního řádu, který explicitně (ale za stanovení konkrétních podmínek) s užitím odposlechu v jiné trestní věci počítá.

Nejvyšší soud tak rozhodl (a zrušil předchozí rozhodnutí nižších soudů), že záznamy o sledování osob a věcí dle § 158d lze použít jako důkaz i v jiné trestní věci, než je ta, v níž bylo sledování povoleno, „je-li i v této věci vedeno řízení o úmyslném trestném činu nebo souhlasí-li s tím osoba, do jejíž práv a svobod bylo sledováním zasahováno.“¹⁰⁸ Přípustnost takového důkazu je nutno posuzovat zejména v souvislosti s respektem na ochranu soukromí dané osoby, vzhledem k dané situaci (tedy že se jednalo o policisty ve výkonu služby) však nebyla využitelnost důkazu v rozporu s ochranou soukromí.

Soud tak v dané věci vymezil, jakým způsobem lze využít důkazů získaných na základě prostorových odposlechlů i v jiné trestní věci. Upozorňujeme však, že neinterpretoval použitelnost odposlechlů telekomunikačního provozu (dle § 88 trestního řádu), což bylo mnohdy mylně pochopeno médií.

Autor: PL

¹⁰⁷ Bod 60 anotovaného rozhodnutí.

¹⁰⁸ Bod 54 anotovaného rozhodnutí.

K POSOUZENÍ NARUŠENÍ INTERNETOVÉ NEUTRALITY POSKYTOVATELEM SLUŽEB INTERNETU

Soud: Soudní dvůr Evropské unie
Datum: 15. 9. 2020
Věc: Spojené věci C-807/18 a C-39/19 (Telenor Magyarország)
Dostupnost: curia.europa.eu

Maďarský soud¹⁰⁹ podal předběžnou otázku týkající se tzv. nulového tarifu,¹¹⁰ kdy je v rámci objemu dat zvýhodňována určitá aplikace nebo služba. Vzešla z řízení Telenor¹¹¹ proti maďarskému úřadu pro komunikace a média (NÚKM).¹¹² Telenor poskytuje služby přístupu k internetu a dva balíčky služeb nazvané MyChat a MyMusic,¹¹³ u kterých NÚKM konstatoval, že porušují neutralitu internetu.¹¹⁴ SDEU posuzoval soulad opatření NÚKM s nařízením 2015/2020 o přístupu k otevřenému internetu.^{115,116}

NÚKM rozhodl, že služby Telenoru odporují čl. 3 odst. 3 nařízení 2015/2020.¹¹⁷ Telenor rozhodnutí napadl s odvoláním na to, že ke zvýhodnění nedochází jednostranně, ale na základě dohody s koncovými uživateli.¹¹⁸

¹⁰⁹ Tzn. Fővárosi Törvényszék – soud hlavního města Budapešti, Maďarsko.

¹¹⁰ Tzv. *zero rating*

¹¹¹ Tzn. *Telenor Magyarország Zrt.*

¹¹² Tzn. *Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Elnöke.*

¹¹³ Bod 9 anotovaného rozhodnutí.

¹¹⁴ Bod 12 anotovaného rozhodnutí.

¹¹⁵ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/2120 ze dne 25. listopadu 2015, kterým se stanoví opatření týkající se přístupu k otevřenému internetu a mění směrnice 2002/22/ES o univerzální službě a právech uživatelů týkajících se sítí a služeb elektronických komunikací a nařízení (EU) 531/2012 o roamingu ve veřejných mobilních komunikacích

¹¹⁶ Bod 1 a 2 anotovaného rozhodnutí.

¹¹⁷ Bod 13 anotovaného rozhodnutí.

¹¹⁸ Bod 15 anotovaného rozhodnutí.

Předkládající soud se ptal, zda musí být na dohodu nahlíženo z hlediska čl. 3 odst. 2 nebo odst. 3 nařízení 2015/2020 a zda má vliv dopad na trh.¹¹⁹ Soud postrádal v nařízení metodiku.¹²⁰

Nařízení 2015/2020 stanovuje princip internetové neutrality,¹²¹ pro řízení jsou relevantní pravidla v čl. 3, že uživatelé mají přístup k obsahu bez ohledu na jejich polohu, poskytovatele či původ apod. (odst. 1) a tato práva nelze omezit obchodní praktikou či dohodou (odst. 2).¹²² Odst. 3 stanovuje zákaz diskriminace při poskytování služeb a přípustné výjimky pro opatření řízení provozu.¹²³

Slučitelnost dohody podle čl. 3 odst. 2 s odst. 1 je potřeba vždy posoudit individuálně podle dopadu.¹²⁴ Kumulace uzavřených dohod o zvýhodnění v rámci objemu dat ovlivňuje využívání konkrétních aplikací a služeb na trhu.¹²⁵ Pokud se tak děje na podstatné části trhu, dohody mohou omezit právo dle odst. 1.¹²⁶ Oproti tomu pro aplikaci odst. 3 není dle SDEU třeba posoudit dopad na trh¹²⁷ a v případě tarifních balíčků Telenoru je diskriminace dána obchodním cílem opatření a není uplatnitelná žádná z výjimek.¹²⁸

Rozsudek stanovil neslučitelnost této obchodní praktiky s čl. 3 odst. 2 i odst. 3 nařízení 2015/2020. Rozsudek poskytuje cenná vodítka pro posouzení srovnatelných situací v budoucnu.

Autorka: VŽ

¹¹⁹ Bod 20 anotovaného rozhodnutí.

¹²⁰ Bod 19 anotovaného rozhodnutí.

¹²¹ Bod 3 anotovaného rozhodnutí.

¹²² Bod 6 anotovaného rozhodnutí.

¹²³ Tamtéž.

¹²⁴ Bod 43 anotovaného rozhodnutí.

¹²⁵ Bod 44 anotovaného rozhodnutí.

¹²⁶ Bod 45 a 46 anotovaného rozhodnutí.

¹²⁷ Body 49 až 51 anotovaného rozhodnutí.

¹²⁸ Body 52 a 53 anotovaného rozhodnutí.

Toto dílo lze užít v souladu s licenčními podmínkami Creative Commons BY-SA 4.0 International (<http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/legalcode>).
